

Minister Klimatu i Środowiska

DGO-SGO.053.6.2023.MM
2823010.11203511.9014259
Warszawa, 10-11-2023

w nawiązaniu do pisma z dnia 18 września 2023 r., znak: w sprawie rozważenia zmiany przepisów w kwestii wyeliminowania zakazu przekazywania odpadów medycznych zakaźnych spalarniom spoza terenu województwa, na wstępie chciałbym podziękować za przesłanie spostrzeżeń dotyczących stosowania przepisów w zakresie zasady bliskości, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹. Jednocześnie poniżej informuję.

W pierwszej kolejności trzeba mieć na uwadze, że przepisy ustawy o odpadach służą ochronie środowiska, życia i zdrowia ludzi przez zapobieganie powstawaniu odpadów i zmniejszenie ich ilości, jak również negatywnego wpływu wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi. Zasada bliskości wyrażona w art. 20 ustawy o odpadach spełnia powyższy cel ustawy, poprzez zakaz unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych poza obszarem województwa, na którym zostały utworzone (art. 20 ust. 3 pkt 2 ustawy o odpadach).

w przypadku transportu zakaźnych odpadów medycznych z miejsca ich powstawania do miejsca unieszkodliwiania konieczne jest bezwzględne i rygorystyczne przestrzeganie przez podmioty gospodarujące odpadami zasady bliskości, bowiem zakaźne odpady medyczne stanowią zagrożenie dla zdrowia publicznego i środowiska z uwagi na możliwość transmisji ludzkich czynników patogennych i potencjalnie patogennych z placówek opieki zdrowotnej do populacji generalnej. Transport zakaźnych odpadów medycznych na duże odległości zwiększa ryzyko wystąpienia zdarzeń niepożądanych, przez co naraża zdrowie i życie ludzi oraz zwiększa ryzyko skażenia środowiska drobnoustrojami występującymi w tego rodzaju odpadach. Ponadto zakaźne odpady medyczne mogą stanowić poważne zagrożenie epidemiczne, gdyż niektóre patogeny w nich obecne mogą przetrwać na powierzchniach nieożywionych kilkanaście miesięcy. Z kolei w skład tych odpadów często wchodzi zanieczyszczona krew lub innymi płynami ustrojowymi ostre wyroby medyczne stwarzające ryzyko zakażenia i skażenia, co może spowodować zakażenie wirusami krwiopochodnymi (np. wirusem HBV, HCV i HIV).

¹ Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 z późn. zm.

Dlatego też w celu minimalizacji ryzyka zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz środowiska czas przewozu zakaźnych odpadów medycznych powinien być ograniczony do niezbędnego minimum.

Jednocześnie trzeba podkreślić, że istnieją możliwości przekazywania do unieszkodliwienia zakaźnych odpadów medycznych do miejsc znajdujących się poza obszarem województwa, na którym zostały wytworzone (art. 20 ust. 6 ustawy o odpadach), tj. dopuszcza się unieszkodliwianie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych na obszarze województwa innego niż to, na którym zostały wytworzone, w najbliższej położonej instalacji, w przypadku gdy:

- odległość od miejsca wytwarzania odpadów do miejsca unieszkodliwienia odpadów położonego na obszarze innego województwa jest mniejsza niż odległość do miejsca unieszkodliwienia odpadów położonego na obszarze tego samego województwa;
- nie ma instalacji do unieszkodliwiania tych odpadów na obszarze danego województwa lub gdy istniejące instalacje nie mają wolnych mocy przerobowych.

Powyższe przepisy są szczególnie istotne w kontekście bezpieczeństwa ludzi, czyli uniknięcia zagrożenia dla zdrowia lub życia, które mogłoby być spowodowane przedłużającym się okresem magazynowania zakaźnych odpadów medycznych w związku z brakiem możliwości przekazania ich do unieszkodliwienia.

Biorąc powyższe pod uwagę w resorcie klimatu i środowiska nie jest rozważana zmiana przepisów w zakresie całkowitego wyeliminowania zakazu przekazywania do unieszkodliwienia zakaźnych odpadów medycznych do miejsc znajdujących się poza obszarem województwa, na którym zostały wytworzone.

Jednocześnie warto dodać, że Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) prowadzi program priorytetowy „Racjonalna gospodarka odpadami”, który w części 3) Wykorzystanie paliw alternatywnych na cele energetyczne, wspiera budowę instalacji termicznego przetwarzania odpadów (ITPO). Program wzbudził olbrzymie zainteresowanie wśród inwestorów. Na tyle duże, że w czerwcu 2022 r. Fundusz poinformował o zwiększeniu dostępnych środków (pierwotnie 1 mld zł) o dodatkowe 2 mld zł z Funduszu Modernizacyjnego, którego krajowym operatorem jest właśnie NFOŚiGW.

Z wyrazami szacunku